

Sygn. akt I C 3048/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2018r.

Sąd Rejonowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSR Agnieszka Leszkiewicz

Protokolant: Izabela Stefanowicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2018 r. w S. sprawy

z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko **G. T.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego **G. T.** na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w **W.** kwotę **1.600 zł** (jeden tysiąc sześćset złotych i 00/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10.04.2018 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. nie obciąża pozwanego **G. T.** kosztami postępowania;

I. nakazuje ściągnąć od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w **W.** na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słupsku kwotę 14,51 zł (czternaście złotych i 51/100) tytułem zwrotu części nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 2727/17

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo – akcyjna z siedzibą w **W.**, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, wniósł w dniu 02.06.2016 r. pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanemu **G. T.** o zapłatę kwoty 1.723,90 zł, zasądzenie kosztów sądowych

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż pozwany zawarł w dniu 13.05.2015 r. z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w **W.** umowę pożyczki nr (...), zobowiązując się do jej spłaty do dnia 11.06.2015 r. W przypadku opóźnienia w zapłacie pozwany **G. T.** zobowiązał się również do zapłaty odsetek za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego oraz kosztów związanych z wykonywanymi czynnościami windykacyjnymi. Mimo wezwań pożyczkobiorca nie dokonał zwrotu świadczenia. W dniu 30.09.2015 r. pożyczkodawca dokonał cesji wierzytelności na rzecz powoda.

W dniu 29.08.2016 r. referendarz sądowy przy Sądzie Rejonowym Lublin- Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, sygn. akt. VI Nc-e 904500/16.

W dniu 14.09.2016 r. do Sądu Rejonowego w Lublinie wpłynął sprzeciw pozwanego **G. T.**, w którym zaskarżył wydany nakaz zapłaty, wniósł o jego uchylenie oraz o oddalenie powództwa, argumentując iż jest osobą chorą psychicznie,

albowiem zdiagnozowano u niego schizofrenię paranoidalną. Z uwagi na to nie może odpowiadać za zaciągnięcie zobowiązania.

Postanowieniem z dnia 28.09.2016 r. sprawa została przekazana z Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie do rozpoznania do Sądu Rejonowego w Słupsku.

Pismem z dnia 16.12.2016 r. (data wpływu do SR w Słupsku 27.12.2016 r.) powód poinformował, iż nastąpiła zmiana jego nazwy i obecnie brzmi ona: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

Pismem z dnia 14.09.2017 r. (data wpływu 20.09.2017 r.) wniósł o zasądzenie od G. T. na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Wskazał nadto, iż na mocy pożyczki nr (...) pożyczkobiorca otrzymał kwotę 1.600 zł, która została przelana na jego rachunek bankowy. G. T. zobowiązał się do spłaty zaciągniętego zobowiązania do dnia 12.06.2015 r. wraz z należnymi prowizjami. Oświadczył nadto, iż na kwotę dochodzoną pozwem składają się: kwota 1.600 zł z tytułu niespłaconej pożyczki, kwota 81,90 zł tytułem odsetek umownych skapitalizowanych- naliczonych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP za okres od dnia 12.06.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. z ograniczeniem do aktualnej wysokości odsetek maksymalnych, kwota 42,00 zł za czynności windykacyjne związane z opóźnieniem w spłacie. Odnośnie argumentów podniesionych przez G. T. w sprzeczanie, wskazał, iż nie zaszyły przesłanki uzasadniające stwierdzenie nieważności umowy pożyczki. Oświadczenie woli zawarcia umowy na warunkach w niej określonych, zostało skutecznie złożone przez pozwanego w stanie, który umożliwiał świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.

G. T. i kurator pozwanego na rozprawie w dniu 07.11.2017 r. wnieśli o oddalenie powództwa. Oświadczyli również, iż I. T. będąca kuratorem pozwanego w dniu zawarcia umowy nie dokonała jej potwierdzenia, a także umowa nie została zawarta w jej obecności.

Pismem z dnia 26.10.2016 r. z 16.10.2017 r. powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty dochodzonej pozwem z należnościami ubocznymi, wskazując jako podstawę prawną art. 410 kc.

Sąd ustalił, co następuje:

Umową z dnia 13.05.2015 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. i pozwany podpisali umowę pożyczki na kwotę 1.600,00 zł, z terminem spłaty do dnia 12.06.2015 r.

dow ód: k. 24-26– umowa pożyczki, k. 23 – brokerski wniosek o pierwszą pożyczkę, k. 28 – Twoje warunki umowy pożyczki V..pl, k. 29 – wyciąg z rachunku bankowego.

Pozwany nie spłacił pożyczki. W związku z tym był wzywany do zapłaty.

dow ód: k. 34 - wezwanie do zapłaty z dnia 28.06.2015 r.

W związku z postawieniem pożyczki w stan wymagalności, powód kolejnymi pismami wezwał G. T. do spłaty zadłużenia.

dow ód: k. 35 – wezwanie do zapłaty z dnia 27.07.2015 r., k. 36 – ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 12.08.2015 r.

Spółka (...) z siedzibą w W. zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytowo – akcyjną z siedzibą w W. w dniu 31.05.2015 r. Porozumienie o rozliczeniu z fizyczną dostawą. Przedmiotem tego porozumienia był transfer na rzecz G. C. spółki z.o.o spółki komfortowo – akcyjnej z siedzibą w W. z dniem 30.09.2015 r., wierzytelności wyszczególnionych w Załączniku A z tytułu niespłaconych pożyczek oraz niezapłaconych prowizji za ich udzielenie. Przedmiotem transakcji była również wymagalna wierzytelność wobec pozwanego.

bezsporne oraz dow ód: k. 31 – Porozumienie o rozliczeniu z fizyczną dostawą, k. 32-33 - załącznik A do Porozumienia o rozliczeniu z fizyczną dostawą w dniu 30.09.2015 r.

Powód powiadomił pismem z dnia 30.09.2015 r. G. T. o przelewie wierzytelności oraz wezwał go do spłaty zadłużenia.

D. ód: k. 38 – powiadomienie dłużnika o przelewie wierzytelności i wezwanie do zapłaty z dnia 30.09.2015 r., k. 37 – wezwanie do zapłaty z dnia 03.02.2016 r.

Postanowieniem z dnia 23.01.2006 r. wydanym w sprawie I Ns 144/05 Sąd Okręgowy w Słupsku ubezwłasnowolnił częściowo z powodu choroby psychicznej G. T., syna W. i I. z domu G.. Postanowieniem z dnia 29.08.2017 r. w sprawie III RNs 271/07 przez Sąd Rejonowy w Słupsku III Wydział Rodzinny i Nieletnich, uznał, że kuratela dla pozwanego w osobie I. T. ustanowiona mocą postanowienia Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 05.06.2006 r. w sprawie IV RNs 38/06 ustała z mocy prawa - w skutek śmierci kuratora i na kuratora dla pozwanego ubezwłasnowolnionego częściowo powołał A. K..

dow ód: k. 77 – postanowienie Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 23.01.2006 r., sygn. akt. I Ns 144/05, k. 84 – postanowienie Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 29.08.2017 r., sygn.. akt. III RNs 271/17.

Pozwany jest osobą niepełnosprawną, całkowicie niezdolną do pracy, częściowo ubezwłasnowolnioną, choruje na chorobę psychiczną - schizofrenię przewlekłą z zaostrzeniami paranoidalnymi. Z powodu choroby psychicznej ma w znacznym stopniu ograniczoną zdolność do prawidłowego kierowania swoim postępowaniem oraz zdolność do prawidłowego kierowania swoim postępowaniem, a także zdolność do podejmowania decyzji i wyrażenia woli. W dniu 13.05.2015 r. opiniowany nie był w stanie całkowitego wyłączenia powyższych zdolności. Wymaga stałej pomocy i nadzoru w podejmowaniu decyzji majątkowych, gospodarowania środkami finansowymi i kontrolowaniu leczenia ze względu na częściowe ubezwłasnowolnienie. W chwili zawarcia umowy pożyczki pozwany nie posiadał pisemnej zgody kuratora na zawarcie tej umowy, umowa ta nie została podpisana przez kuratora, ani zatwierdzona w dacie późniejszej.

dow ód: k. 86-91 – dokumentacja medyczna pozwanego z Centrum (...) w S., k. 104 – 115 i verte – karty informacyjne leczenia szpitalnego, k. 124 - opinia sądowo – psychiatryczna w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Z uwagi na to, iż w sprawie powstała konieczność zasięgnięcia wiadomości specjalnych i powołania biegłego sądowego, Sąd rozpoznał sprawę z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym (k. 80).

Powód dochodził swojego roszczenia, opierając je pierwotnie na przepisie art. 720 kc. (umowa pożyczki).

Jak wynika z opinii biegłego psychiatry, pozwany jest osobą chorą psychicznie, w stopniu znacznym ma ograniczoną zdolność do kierowania swoim postępowaniem oraz zdolność do podejmowania decyzji i wyrażania woli. Opiniowany nie był w stanie całkowitego wyłączenia powyższych zdolności. Wymaga stałej pomocy i nadzoru w podejmowaniu decyzji majątkowych, gospodarowania środkami finansowymi i kontrolowaniu leczenia ze względu na częściowe ubezwłasnowolnienie. Opinia ta nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, a zatem Sąd przyjął ją za miarodajną, sporządzoną w sposób fachowy i wyczerpujący.

Jak wynika ze zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego, w tym orzeczenia Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 23.01.2006 r., sygn. akt. I Ns 144/05 oraz postanowienia Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 29.08.2017 r., sygn. akt. III RNs 271/17. pozwany w dacie podpisania umowy był osobą częściowo ubezwłasnowolnioną, dla której ustanowiono kuratora, w tym do sprawowania zarządu jego majątkiem.

W dacie podpisania umowy pożyczki w czynności tej nie uczestniczył ówczesny kurator pozwanego – I. T., żaden z kuratorów nigdy nie potwierdził tej umowy, o czym świadczy oświadczenie obecnego kuratora złożone na rozprawie w dniu 07.11.2017 r. oraz brak podpisu kuratora na samej umowie pożyczki.

Zgodnie z treścią art. 15 kc. osoba częściowo ubezwłasnowolniona ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Stąd też do ważności czynności prawnej, przez którą osoba częściowo ubezwłasnowolniona (ograniczona w zdolności do czynności prawnej) zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego (kuratora) - art. 17 kc.

Ważność umowy zawartej przez pozwanego bez wyrażonej zgody kuratora, zależała od potwierdzenia tej umowy przez kuratora (art. 18 § 1 kc.).

Z uwagi na to, iż w niniejszej sprawie powód nie wykazał, by taka zgoda została wyrażona lub po fakcie zawarcia umowy została potwierdzona przez kuratora - umowa ta była nieważna (art. 58 kc i art. 63 kc).

Po powzięciu informacji, iż pozwany jest osobą częściowo ubezwłasnowolnioną, powód oparł roszczenie na treści art. 410 kc. (świadczenie nienależne). W świetle przepisu art. 410 § 1 i 2 kc. do świadczenia nienależnego mają zastosowanie przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu, a świadczenie nienależne jest m. in. wtedy, gdy czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Zatem przepis ten odsyła do art. 405 kc., z którego wynika, iż kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Przy ustalaniu stanu faktycznego, Sąd oparł się w całości na materiale dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie, a zaoferowanym przez obie strony, jako że żadna ze stron go nie kwestionowała.

Z uwagi na zmianę stanowiska powoda co do podstawy prawnej roszczenia, którego domaga się w niniejszej sprawie, należało uznać, iż pozwany winien na podstawie przepisów dotyczących bezpodstawnego wzbogacenia (i nienależnego świadczenia) zwrócić to, co otrzymał od powoda bez podstawy prawnej – a więc kwotę 1.600,00 zł.

O odsetkach należało orzec na podstawie art. 481 par 2 kc. od dnia doręczenia pisma zawierającego ostateczne stanowisko powoda, w którym wskazuje, że domaga się świadczenia na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu. Pismo to zostało doręczone kuratorowi pozwanego w dniu 10.04.2018 r.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

Z uwagi na stan zdrowia i niezdolność pozwanego do pracy oraz jego sytuację zdrowotną, a co za tym idzie, majątkową, Sąd na podstawie art. 102 kpc. nie obciążał pozwanego kosztami postępowania.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nakazując ściągnąć – stosownie do wyniku postępowania od powoda część nieuiszczonych kosztów sądowych (14,51 zł.), z powstałych w toku postępowania kosztów związanych z opinią biegłego psychiatry (191,83 zł. k. 138) oraz kosztami związanymi z nadesłaną dokumentacją medyczną (kwota 10,04 zł k. 94, 117)- wg wyniku sprawy.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.